

การพัฒนาระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข*

.....

วราณี สัมฤทธิ์ ค.ด.** อภิภา ปรัชญพทุทธิ Ph.D.*** วราภรณ์ บวรศิริ Ph.D.***

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข 2) วิเคราะห์แนวคิดและกระบวนการของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เน้นการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล 3) พัฒนาระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล และ 4) นำเสนอระบบพี่เลี้ยง พัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 315 คน อาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง จำนวน 10 คน อาจารย์ผู้รับการดูแล จำนวน 10 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบประเมินผลงาน และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิตินอนพารามेटริกด้วย The Wilcoxon Signed Ranks Test และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยพยาบาล พบว่า ด้านการบริหารจัดการองค์การ วัฒนธรรมองค์การ การบริหารการเงิน แหล่งศึกษาค้นคว้า สื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ และการบริหารด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) และด้านการบริหารเวลา พบว่า เป็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$)

2. ผลการวิเคราะห์แนวคิดและกระบวนการของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เน้นการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ได้แก่ แนวคิดระบบพี่เลี้ยง การสอนแนะ การนิเทศ และการให้คำปรึกษา พบว่า แนวคิดดังกล่าวมีพื้นฐานที่สำคัญเหมือนกัน คือ การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล

3. ระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล ที่ได้พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ ทั้งนี้กระบวนการของระบบพี่เลี้ยง ประกอบด้วยขั้นตอน 1) การเตรียมการ 2) การดำเนินการ 3) การประเมินผล ผลการนำระบบพี่เลี้ยงไปใช้ 1 ภาคการศึกษา พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้รับการดูแล ก่อน และหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทศนคติเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้รับการดูแลก่อน และหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจารย์ผู้รับการดูแลทุกคนสามารถทำผลงานวิจัยในชั้นเรียน มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ : ระบบพี่เลี้ยง วิจัยในชั้นเรียน อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาล

* ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก “ ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ” กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

** นิสิตระดับดุขุฎิบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**** รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF A MENTORING SYSTEM FOR DEVELOPING FACULTY MEMBERS, ABILITY TO DO CLASSROOM ACTION RESEARCH AT COLLEGES OF NURSING UNDER PRABOROMARAJCHANOK INSTITUTE, THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH*

Waranee Sumrit CDR, Ph.D.** Apipa Prachayapruit Ph.D***
Varaporn Bovornsiri Ph.D****

Abstract

The purposes of this research were as follows; 1) investigate current situations, problems and obstacles to produce classroom action research among faculty members at colleges of nursing under Praboromarajchanok Institute, the Ministry of Public Health; 2) analyze concepts and process of Human Resource Development, emphasis interpersonal relationships in different contexts; 3) develop mentoring system for developing faculty members, ability to do classroom action research and 4) to present mentoring system for developing faculty members, ability to do classroom action research at colleges of nursing under Praboromarajchanok Institute, the Ministry of Public Health. The samples were 315 nurse faculty members, 10 mentors, 10 mentees and 9 senior experts. The data were collected through the questionnaires, classroom action research test, assessment forms, record forms and interview form. Data were analyzed by using descriptive statistics including mean, percentage and standard deviation, the Wilcoxon Signed Ranks Test and content analysis. The results can be summarized as follows;

1. The of current situations of faculty members, ability to do classroom action research was found : organization management, culture of organization, financial administration, resource technology and materials and personnel administration were at the moderate level ($\bar{X} = 3.27$) time management, problems and obstacles related to faculty members, ability to do classroom action research was at a high level ($\bar{X} = 3.74$)

2. The analysis of concepts and process of Human Resource Development emphasis interpersonal relationship shows that mentoring system, coaching, supervision and counselling were the same important as core good interpersonal relationship.

3. The mentoring system consisted of input, process, output and feedback. The process of mentoring system had 3 steps as follows : 1) Preparation; 2) Action (initial relationship, practice, publicize) and 3: Evaluation. The results of mentoring system from implementation within 1 semester shows that pretest score and post test score of classroom action research and attitude of mentees, were different at a significant level 0.05. All mentees had an ability to produced classroom action research at a very good level.

Keywords : Mentoring System, Classroom Action Research, Faculty, Colleges of Nursing

* The 90th Anniversary of Chulalongkorn University Fund

** Ph.D. Candidate, Higher Education Program, Faculty of Education, Chulalongkorn University

*** Assistant Professor, Faculty of Education, Chulalongkorn University

**** Associate Professor, Faculty of Education, Chulalongkorn University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตพยาบาลเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศชาติ ซึ่งพันธกิจหนึ่งที่สำคัญของอาจารย์คือการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาของชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545¹ มาตรา 24 ข้อ 5 ว่าด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระแสแห่งการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา² ได้กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน ระบุว่าจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาจากการวิจัย หรือจากกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จากเนื้อความข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่าอาจารย์จะทำหน้าที่ด้านการสอนเพื่อการถ่ายทอดความรู้ แต่เพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของBoyer³ ที่ระบุว่าการสอนมิใช่เป็นเพียงแค่การถ่ายทอด (transmit) ความรู้เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการแปรสภาพ (transforming) และการขยาย (extending) องค์ความรู้เกี่ยวกับการสอนในศาสตร์นั้นๆพร้อมกันไปด้วย การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นพฤติกรรมที่อาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียนศึกษาถึงผลกระทบจากการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ และนำไปสู่การสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ทางการศึกษา แต่จากการศึกษาของเยาวลักษณ์ มหาสิทธิวัฒน์และปณณธร ชัยรัตน์⁴ พบว่า ในภาพรวมวิทยาลัยพยาบาล มีจุดอ่อนที่ต้องนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนางานการจัดการเรียนการสอนคือ กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมีน้อย ซึ่งการทำวิจัย เป็นเรื่องที่ต้องได้รับการสอนแนะและเรียนรู้จากผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ แต่หลักสูตรการฝึกอบรมด้านการวิจัยส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรแบบเร่งรัดหลักการและกระบวนการต่างๆ เป็นเรื่องที่อาจารย์ต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติ แต่ในสภาพความเป็นจริงหลังการฝึกอบรม อาจารย์ต้องทำวิจัยโดยไม่มีพี่เลี้ยง

ที่มีประสบการณ์และความชำนาญในการทำวิจัย ทำให้การทำวิจัยไม่พัฒนาเท่าที่ควร⁵ สอดคล้องกับผลการศึกษาของปิยะทิพย์ บุญหนัก⁶ ที่พบว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านความรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการฝึกอบรมไม่ต่อเนื่อง ขาดการปฏิบัติ และขาดบุคลากรที่ให้คำปรึกษา

จากเหตุผลดังกล่าวการพัฒนาอาจารย์ให้มีความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยพยาบาล วิเคราะห์แนวคิดและกระบวนการของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เน้นการมีสัมพันธภาพ และนำข้อมูลไปพัฒนาระบบพี่เลี้ยง ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับคือสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนจะเป็นข้อมูลในการบริหารงานวิจัย และระบบพี่เลี้ยงที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล ให้มีความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่นๆสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ และระบบพี่เลี้ยงที่ได้จะช่วยพัฒนาอาจารย์ให้มีการพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลทำให้การผลิตบัณฑิตมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อ

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
2. วิเคราะห์แนวคิดและกระบวนการของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เน้นการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในบริบทต่างๆทั้งในและต่างประเทศ
3. พัฒนาระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

4. นำเสนอระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาอาจารย์ให้มีความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาอาจารย์ ผู้เรียน และองค์กร ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาของชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553) แต่กลับพบว่าวิทยาลัยพยาบาลยังมีการทำวิจัยในชั้นเรียนน้อย ทั้งนี้การพัฒนาระบบพี่เลี้ยงจะเป็นการพัฒนาอาจารย์ในองค์กรให้มีความรู้ มีทัศนคติที่ดีและมีความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน จะส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และส่งผลต่อผู้เรียนให้มีคุณภาพต่อไป

แนวคิดที่นำมาใช้ในการวิจัยที่สำคัญ คือ แนวคิดของการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการศึกษาสืบค้นอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สอนในชั้นเรียนเป็นผู้ทำวิจัย ซึ่งจะทำการวิจัยพร้อมๆ กับการปฏิบัติการสอน และนำผลที่ได้ไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน โดยมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ มีการวิพากษ์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวทางที่ปฏิบัติ เพื่อมุ่งแก้ปัญหาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนในบริบทของชั้นเรียนของตน

แนวคิดต่อมา คือ แนวคิดระบบพี่เลี้ยง ซึ่งเป็นการสร้างระบบการพัฒนาอาจารย์ผู้รับการดูแลให้สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ โดยมีอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง คอยสอนแนะ ให้คำปรึกษา ซึ่งการพัฒนาใช้องค์ประกอบของระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลิตผล และข้อมูลป้อนกลับ⁷ โดยนำมาบูรณาการร่วมกับแนวคิดการสอนแนะ แนวคิด

การนิเทศ และทฤษฎีการให้คำปรึกษา ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาแนวคิดดังกล่าว ถึงแม้ว่าแนวคิดเหล่านี้จะมีความหมาย กระบวนการจะมีความแตกต่างกัน แต่สิ่งที่เหมือนกัน คือ แนวคิดเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคคลให้มีการเติบโต เกิดการเรียนรู้ มีการปรับปรุง และพัฒนานตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยมีพื้นฐานมาจากการมีสัมพันธภาพที่ดี มีความจริงใจ และมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

แนวคิดการสอนแนะ คือ กระบวนการพัฒนาบุคคล ให้มีทักษะการปฏิบัติงาน และสร้างผลงาน มี 3 ขั้นตอน คือ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ 2) ดำเนินการสอนแนะ และ 3) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน⁸ โดยที่ผู้สอนแนะจะต้องมีทักษะการติดต่อสื่อสาร และทักษะด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล⁹

แนวคิดการนิเทศ เป็นการช่วยเหลือ แนะนำ ให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน ซึ่งลักษณะการนิเทศประกอบด้วย 1) การนิเทศการบริหาร และ 2) การนิเทศการศึกษาหรือการสอน สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการนิเทศแบบคลินิก โดยใช้กระบวนการของ Goldhammer¹⁰ 5 ขั้นตอน คือ 1) ประชุมปรึกษาหารือกับผู้สอน 2) การสังเกตชั้นเรียน 3) การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูลจากการสังเกต 4) ประชุมปรึกษากับผู้สอนภายหลังการสังเกต และ 5) วิพากษ์วิจารณ์

แนวคิดการให้คำปรึกษา เป็นการให้ความสำคัญที่ตัวบุคคลที่อยู่ในภาวะวิกฤติและมีปัญหา ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการพัฒนาระบบพี่เลี้ยง โดยมีกระบวนการให้คำปรึกษา 5 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างสัมพันธภาพการปรึกษาและตกลงบริการ 2) การสำรวจปัญหา 3) การเข้าใจปัญหา สาเหตุของปัญหาและความต้องการ 4) การวางแผนการแก้ไข ปัญหา และ 5) การยุติกระบวนการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) และกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. อาจารย์พยาบาลผู้สอนที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 29 แห่ง จำนวน 1,467 คน (กระทรวงสาธารณสุข สถาบันพระบรมราชชนก, 2554)

2. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร ผู้ที่รับผิดชอบงานด้านการพัฒนาอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาล นักวิชาการ อาจารย์ในสถาบันการศึกษาที่มีผลงานด้านการพัฒนาอาจารย์หรือด้านระบบพี่เลี้ยงและผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาระบบพี่เลี้ยง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข คือ อาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก 29 แห่ง จำนวน 1,467 คน กลุ่มตัวอย่างคำนวณโดยใช้สูตรยามานเ ได้ 315 คน คิดเป็นร้อยละ 21.47

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองและประเมินประสิทธิผลของระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย

2.1 อาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง จำนวน 10 คน คือ อาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสังกัด โดยมีคุณสมบัติและการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ

1) มีประสบการณ์เป็นหัวหน้าในการทำวิจัยและวิจัยในชั้นเรียนรวมกันอย่างน้อย 3 เรื่อง

2) มีตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพระดับชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษ (ด้านการสอน)

3) มีเวลาในการพบปะกับผู้รับการดูแลอย่างน้อย 1 ครั้ง/สัปดาห์

4) มีความต้องการที่จะพัฒนาบุคคลอื่น

5) อาสาสมัครที่จะเป็นอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยงด้วยความสมัครใจ

2.2 อาจารย์ผู้รับการดูแล ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสังกัด จำนวน 10 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยมีคุณสมบัติและการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ

1) อาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยพยาบาลที่มีชั่วโมงสอนในรายวิชาที่จะทดลอง อย่างน้อย 6 ชั่วโมง

2) ไม่มีประสบการณ์ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมาก่อน

3) เข้าร่วมการวิจัยด้วยความสมัครใจ

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประชุมอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (connoisseurship) เพื่อวิพากษ์และให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน โดยมีคุณสมบัติและคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 1) ผู้บริหารและ/หรือผู้ที่รับผิดชอบงานด้านการพัฒนาอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล จำนวน 2 คน 2) นักวิชาการและ/หรืออาจารย์ในสถาบันการศึกษาที่มีผลงานด้านการพัฒนาอาจารย์ หรือด้านระบบพี่เลี้ยง หรือด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 5 คน และ 3) ผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาระบบพี่เลี้ยง จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ศึกษาแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาข้อมูลเอกสาร ตำรา บทความ รายงานการวิจัยรวมถึงฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต แบบสอบถามมี 3 ส่วนประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 12 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นด้านปัจจุบันเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ และส่วนที่ 3 เป็นด้านปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ตรวจสอบความตรงโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ทดลองใช้กับอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน วิเคราะห์ความเที่ยงโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, s Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.98, 0.96 ตามลำดับ

2. เครื่องมือวิจัยแบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับแนวคิดและกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เน้นความมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลทั้งในและต่างประเทศ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและประเมินประสิทธิผลของระบบพี่เลี้ยง ประกอบด้วยเครื่องมือ 6 ชุด คือ 1) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เป็นข้อคำถามปรนัย จำนวน 4 ตัวเลือก 2) แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นข้อคำถามชนิดมาตราประมาณ

ค่า 5 ระดับ 3) แบบประเมินผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นแบบรูบริค 4 ระดับ (Nitko, 1996: 241) 4) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล ประกอบด้วย 4.1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทของอาจารย์พยาบาล พี่เลี้ยง และอาจารย์ผู้รับการดูแล 4.2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของอาจารย์พยาบาล พี่เลี้ยง และอาจารย์ผู้รับการดูแลที่ได้รับจากระบบพี่เลี้ยง 5) แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเกี่ยวกับการพัฒนาระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล 6) คู่มือระบบพี่เลี้ยงและแบบบันทึก ตรวจสอบความตรงโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน นำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ไปทดลองใช้กับอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน วิเคราะห์ความเที่ยงของแบบทดสอบความรู้โดยหาค่า KR20 ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.88 ค่าความยากง่าย (p) เท่ากับ .40-.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ .20-.40 และแบบสอบถามทัศนคติ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.81

4. แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยประสานงานกับผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช เพื่อชี้แจงรายละเอียดของระบบพี่เลี้ยงที่นำไปทดลองใช้ ขออนุญาตใช้

สถานที่ พร้อมทั้งวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โสตทัศนูปกรณ์ และประเมินสื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้ เช่น ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอน และการวิจัยในชั้นเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้ทำบันทึกข้อความเพื่อขออนุญาตในการกำหนดวัน และเวลา นัดหมาย สำหรับพบปะอาจารย์ทั้งหมดของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง

2. ผู้วิจัยพบอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง ตามวัน เวลาที่ได้นัดหมาย เพื่อชี้แจงและขอความร่วมมือในการทดลองใช้ระบบพี่เลี้ยงที่พัฒนาขึ้น

3. รับสมัครอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยงและผู้รับการดูแลที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด กรอกรายละเอียดลงในใบสมัคร และคัดกรองคุณสมบัติโดยผู้วิจัย และรองผู้อำนวยการด้านวิชาการของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง

4. เตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่าง ล่วงหน้า ประมาณ 4 สัปดาห์ ก่อนการทดลอง โดยผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ล่วงหน้า และพบกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการวิจัย และการพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับเอกสารชี้แจง (Participant Information Sheet) และหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent Form) เพื่อให้รับทราบก่อนตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วยความสมัครใจ

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ดำเนินการศึกษาวิจัยได้ โดยคณะกรรมการรับรองโครงการวิจัย ข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ใบยินยอมของกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ผู้วิจัยและแบบสอบถาม เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2556

5. ดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการของระบบพี่เลี้ยงที่พัฒนาขึ้นเป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการประกอบด้วย 1.1) การเตรียมองค์การ 1.2) การเตรียมกลุ่มตัวอย่าง โดยการจัดประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมของอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยงและอาจารย์ผู้รับการดูแล โดยที่ผู้วิจัยได้ให้อาจารย์ผู้รับการดูแลทำแบบทดสอบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และตอบแบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนก่อนรับฟังการบรรยายจากวิทยากร และ 1.3) การจับคู่ 2) ขั้นดำเนินการ ประกอบด้วย 2.1) ขั้นเริ่มต้นการสร้างสัมพันธภาพ 2.2) ขั้นทำวิจัยในชั้นเรียน 2.3) ขั้นเผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 3) ขั้นการประเมินผล หลังจากสิ้นสุดการนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้ให้อาจารย์ผู้รับการดูแล ทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และตอบแบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

6. การเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และทัศนคติเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้รับการดูแลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อน และหลังการทดลองสำหรับผลงานวิจัยในชั้นเรียน อาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยงทุกคนประเมินคุณภาพของผลงานวิจัยในชั้นเรียน ในขณะที่อาจารย์ผู้รับการดูแลนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียน ส่วนข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบพี่เลี้ยงที่นำไปทดลองใช้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาท และประโยชน์ที่ได้รับจากระบบพี่เลี้ยงของอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง และอาจารย์ผู้รับการดูแล ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้แบบสอบถาม หลังจากสิ้นสุดการนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้รับการดูแล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ นอกจากนี้ผู้วิจัยจะนัดหมายวัน เวลา กับกลุ่มตัวอย่าง และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลด้วยตนเอง

7. จัดประชุมกลุ่มโดยอิงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อวิพากษ์เกี่ยวกับระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาระบบพี่เลี้ยงให้เป็นฉบับสมบูรณ์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคของการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ และรายงานการวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าความถี่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลแนวคิดและกระบวนการของระบบพี่เลี้ยง สำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เน้นการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลทั้งในและต่างประเทศ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3. เปรียบเทียบความแตกต่างด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง โดยการใช้สถิตินอนพาราเมตริกด้วย The Wilcoxon Signed Ranks Test

4. เปรียบเทียบความแตกต่างด้านทัศนคติเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง โดยการใช้สถิตินอนพาราเมตริกด้วย The Wilcoxon Signed Ranks Test

5. วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินผลงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้รับการดูแล ใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถของอาจารย์ในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาท ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทของอาจารย์ผู้รับการดูแล และแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้รับการดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทของอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง 2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากระบบพี่เลี้ยง ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยงเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้รับการดูแลเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน ใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

8. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประชุมโดยอิงผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข พบว่า สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยพยาบาล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับ คือ 1) การบริหารจัดการขององค์กร พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลสนับสนุนงบประมาณการ

ทำวิจัยในชั้นเรียน 2) วัฒนธรรมองค์การ พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาลมีความเชื่อร่วมกันว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่สำคัญ 3) การบริหารด้านการเงิน พบว่า มีงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง 4) การบริหารแหล่งศึกษาค้นคว้า สื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ พบว่ามีวัสดุอุปกรณ์สำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น เครื่องพิมพ์และอุปกรณ์การพิมพ์ และ 5) การบริหารด้านบุคลากร พบว่า มีคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71, 3.64, 3.45, 3.40$ และ 3.21 ตามลำดับ) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับ คือ อาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาลพุดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน วิทยาลัยพยาบาลมีฐานข้อมูลเพื่อการศึกษา ค้นคว้าในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีระบบการเบิกจ่ายงบประมาณการทำวิจัยในชั้นเรียนที่คล่องตัว วิทยาลัยพยาบาลมีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับผลงานวิจัยในชั้นเรียน และมีการให้รางวัล/ยกย่อง ชมเชยอย่างต่อเนื่องแก่อาจารย์ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน โดยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15, 3.08, 3.03, 2.96$ และ 2.83 ตามลำดับ)

สำหรับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการบริหารเวลา ($\bar{X} = 3.74, SD = .71$) ส่วนปัญหาและอุปสรรคโดยรวมที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.34, SD = .81$) และด้านความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.30, SD = .82$)

2. ผลการวิเคราะห์แนวคิด และกระบวนการของระบบพี่เลี้ยง การสอนแนะ การนิเทศ และการ

ให้คำปรึกษา จากการวิเคราะห์แนวคิดการสอนแนะ การนิเทศ และการให้คำปรึกษา พบว่า ความหมายวัตถุประสงค์ และกระบวนการของแต่ละแนวคิดมีความแตกต่างกัน แต่สามารถนำแนวคิดต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมของระบบพี่เลี้ยงร่วมกันได้ ทั้งนี้เพราะแนวคิดทั้งหมดเป็นวิธีการของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลซึ่งอยู่ในบริบทของการปฏิบัติงานในองค์การ และมีรากฐานที่สำคัญ คือ การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างพี่เลี้ยงกับผู้รับการดูแล อาศัยการติดต่อสื่อสารสองทางอย่างมีประสิทธิภาพ ระบบพี่เลี้ยงเป็นการพัฒนาบุคคลโดยการจัดให้ผู้อาวุโสหรือผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าเป็นพี่เลี้ยงให้กับบุคคลวัยหนุ่มสาวหรือผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า มีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน อาศัยองค์ประกอบปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ และมีการปฏิบัติตามบทบาทผู้สอนแนะ ผู้นิเทศ และผู้ให้คำปรึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้รับการดูแลได้พัฒนาเกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายขององค์การ

3. ผลการนำระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีตรัง ปีการศึกษา 2556 จำนวน 20 คน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง 10 คน และอาจารย์ผู้รับการดูแล 10 คน ระยะเวลาในการทดลอง 1 ภาคการศึกษา ได้ผลการทดลองดังนี้

3.1 ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.2 ทักษะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.3 คะแนนคุณภาพผลงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้รับการดูแล โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.62$, $SD = .48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า อาจารย์ผู้รับการดูแลทุกคน มีคุณภาพผลงานวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับดีมาก

3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทของอาจารย์ผู้รับการดูแล โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, $SD = .47$) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทของอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง ด้านการเป็นพี่เลี้ยง ด้านการสอนแนะ ด้านการนิเทศ และด้านการให้คำปรึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, $SD = .55$) ส่วนประโยชน์ที่ได้รับจากระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล พบว่าอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยงมีความคิดเห็นว่ประโยชน์ที่ได้รับ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, $SD = .47$) และอาจารย์ผู้รับการดูแลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากระบบพี่เลี้ยง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, $SD = .52$)

3.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับการดูแลและอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง ได้ข้อมูลว่า ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีความรู้สึกดีที่ได้เข้าร่วม การมีพี่เลี้ยงในการให้คำปรึกษาทำให้มั่นใจ มีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน (4 คน) เพิ่มสัมพันธภาพที่ดี (1 คน) ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (4 คน) สำหรับกระบวนการของระบบพี่เลี้ยง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (19 คน) มีความคิดเห็นว่ขั้นตอนการเตรียมการดี เหมาะสม มีอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง (1 คน) ให้ความคิดเห็นว่ ในขั้นเริ่มต้นการสร้างสัมพันธภาพ กระบวนการหรือกิจกรรม

ยังไม่ชัดเจน ทั้งนี้เพราะอาจารย์ในวิทยาลัยรู้จักหรือสนิทสนมกันมาก่อน ส่วนขั้นตอนการดำเนินการ มีการวางแผน มีกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้สำเร็จตามเป้าหมาย กำหนดผลการดำเนินงานชัดเจน ส่วนขั้นประเมินผล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (19 คน) ให้ความคิดเห็นว่การประเมินผลเหมาะสมดี มีความชัดเจน และมีความเป็นธรรม มีอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง (1 คน) ให้ความคิดเห็นว่การประเมินความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้รับการดูแลควรประเมินเป็นระยะๆ ของช่วงดำเนินการ ทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนคู่มือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (19 คน) ให้ความคิดเห็นว่เหมาะสมดี เนื้อหาครอบคลุม

4. ผลการนำเสนอระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จากการประชุมโดยอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (connoisseurship) จำนวน 9 คน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาและผลจากการนำระบบพี่เลี้ยงฯ ไปทดลองใช้ มาเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ฉบับสมบูรณ์ ซึ่งระบบพี่เลี้ยงฯ ฉบับสมบูรณ์ประกอบด้วย 1) บริบท คือ ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ 2) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย หลักการ แนวคิด ทฤษฎี วัตถุประสงค์ คุณสมบัติของอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง อาจารย์ผู้รับการดูแล และปัจจัยเอื้อในการบริหาร 3) กระบวนการ ประกอบด้วย หลักการ เป้าหมาย กระบวนการระบบพี่เลี้ยง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ ได้แก่ การเตรียมองค์การ การเตรียมพี่เลี้ยง การเตรียมผู้รับการดูแล และการจับคู่ ขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ขั้นเริ่มต้นของการสร้างสัมพันธภาพ ขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน และขั้นการเผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 ขั้นประเมินผล ได้แก่ การประเมินความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ทักษะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน การประเมินผลงานวิจัยในชั้นเรียน และการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบที่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน และนำมาเป็นข้อมูลป้อนกลับสู่องค์ประกอบของระบบ เพื่อพัฒนาระบบที่เลี้ยงต่อไป

อภิปรายผล

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละด้าน โดยอยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ได้เล็งเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนและมีการกำหนดนโยบายสนับสนุนงบประมาณสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าว สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 24 ข้อ 5 ว่าด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งจากการนำระบบที่เลี้ยงฯ ไปทดลองใช้ อาจารย์ผู้รับการดูแลทุกคนสามารถผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนได้ คนละ 1 เล่ม ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของสุพรรณิ สนิโพธิ¹¹ พบว่าการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยสมรรถภาพการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับวัฒนธรรมองค์การ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาลของท่านมีความเชื่อร่วมกันว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่สำคัญ ทั้งนี้รัตติกรณ์ จงวิศาล¹² อธิบายว่าวัฒนธรรมองค์การเป็น

สิ่งที่สะท้อนรูปแบบวิถีชีวิตของบุคคลซึ่งประกอบด้วย ความคิด ความเชื่อ ทักษะและค่านิยมของสมาชิก ในองค์การเป็นบรรทัดฐานของกลุ่มที่คาดหวังหรือสนับสนุนให้สมาชิกปฏิบัติตามและเป็นสิ่งที่ทำให้องค์การหนึ่งแตกต่างจากองค์การอื่นๆ สอดคล้องกับผลการศึกษาของพงษ์พัชรินทร์ พุฒวัฒน์¹³ พบว่า การจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยสะท้อนถึงวัฒนธรรมวิจัย ซึ่งเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ นอกจากนี้การมีคณะกรรมการ/ ผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง และมีวัสดุอุปกรณ์สำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์การพิมพ์ จะสนับสนุนการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของเสาวลักษณ์ นามจันดี¹⁴ และศักดิ์ดา อุปมาได้¹⁵ พบว่า ความต้องการเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านวัสดุอุปกรณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้การสนับสนุนขององค์การสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องพิมพ์ อุปกรณ์การพิมพ์ พร้อมใช้งานและมีความเพียงพอจะช่วยให้ผู้สอนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกรวดเร็ว และเป็นการจัดสภาพที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

จากผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ คือ ภาระงานอื่นๆ ที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากภาระงานสอน การจัดแบ่งเวลาสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นอุปสรรคต่อการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนสอดคล้องกับการศึกษาของจรรยา แก้วใจบุญ¹⁶ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เขตภาคเหนือ คือ ไม่มีเวลาเฉพาะในการศึกษาค้นคว้าและวิจัย และจากผลการศึกษาของสุสิริสา สุวรรณชาติ¹⁷ พบว่า ปัญหาที่สำคัญคือ ไม่มีเวลาทำวิจัย เพราะมีภาระ

งานมาก สอดคล้องกับการศึกษาของจินดารัตน์ ทาริน¹⁸ พบว่าภาระงานอื่นๆที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากภาระงานสอนเป็นปัญหาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการศึกษาของบุญยาพร ฉิมพลอย¹⁹ พบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นปัจจัยภายนอก ได้แก่ ภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมีมากทำให้ครูไม่มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และลงมือทำวิจัยในชั้นเรียน และการกำหนดการเขียนรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนจะต้องเป็นรายงานวิจัยในชั้นเรียนแบบเป็นทางการ (5บท) ทำให้ต้องใช้ระยะเวลานานขึ้นในการผลิตผลงานวิจัยในชั้นเรียน ซึ่ง Cross²⁰ อธิบายลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นการทำวิจัยในห้องเรียน โดยทำอย่างรวดเร็ว เป็นการดำเนินการที่ต่อเนื่องของการทำงานในห้องเรียน โดยมีกลุ่มผู้เรียนในห้องเรียน ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีเป้าหมายมุ่งสร้างความรู้เฉพาะในห้องเรียน งานวิจัยอาจจะถูกตีพิมพ์หรือไม่ก็ได้ และMettetal²¹ ระบุว่าในการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นรูปแบบทางการน้อยกว่า ควบคุมน้อยกว่าการวิจัยเชิงวิชาการ ซึ่งการยึดแบบแผนการวิจัยที่รัดกุม การอ้างทฤษฎีหรือมีผลการวิจัยรองรับต้องใช้ระยะเวลาในการทำงาน นอกจากนี้อุปสรรคของการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนสอดคล้องกับผลการศึกษาของวีรพล ฉลาดแย้ม²² พบว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก คือ การขาดความรู้เกี่ยวกับหลักการวิจัย สอดคล้องกับผลการศึกษาของพงศธร จิระวุฒินันท์²³ พบว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำวิจัยในชั้นเรียน และปัญหาด้านทักษะการวางแผนการวิจัยในชั้นเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลและการสร้างเครื่องมือวิจัยในชั้นเรียน

ผลการวิเคราะห์แนวคิดและกระบวนการของระบบพี่เลี้ยง การสอนแนะ การนิเทศ และการให้คำปรึกษา พบว่ากระบวนการและเป้าหมายของแต่ละแนวคิดมีความแตกต่างกัน แต่ทั้งนี้พื้นฐานของแนวคิดทั้งหมดเป็นวิธีการของการพัฒนาบุคคลซึ่งอยู่ในบริบทของการปฏิบัติงานในองค์กร มีรากฐานที่สำคัญมาจากการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล และบุคคลต้องมีการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบพี่เลี้ยง เป็นสัมพันธภาพระหว่างบุคคลระหว่างคนสองคนหรือมากกว่า โดยพี่เลี้ยงจะเป็นผู้ที่ประสบการณ์ในวิชาชีพและมีทักษะมากกว่าช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญก้าวหน้า ประสบความสำเร็จ ซึ่งบทบาทหลักของพี่เลี้ยง Kram²⁴ ได้แบ่งออกเป็น 2 ด้านใหญ่ คือ 1) ด้านอาชีพ (career functions) โดยพี่เลี้ยงจะช่วยให้ผู้รับการดูแลเรียนรู้วิธีการจัดการกับปัญหา ส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ (career advancement) และ 2) การทำหน้าที่ด้านจิตสังคม (psychosocial functions) ส่วนบทบาทการสอนแนะเป็นกระบวนการที่มีจุดสำคัญอยู่ที่การปรับปรุงทักษะการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น มีการให้ข้อมูลป้อนกลับแบบสร้างสรรค์ ทั้งนี้ในวงจรของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อหาปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนและการนำวิธีการใหม่ไปใช้แก้ปัญหาในห้องเรียน นอกจากนี้พี่เลี้ยงจะมีบทบาทด้านการนิเทศ สอดคล้องกับการศึกษาของอรรณพ เหมือนสุดใจ²⁵ พบว่า หลังจากครูผู้สอนได้รับการนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นสำหรับบทบาทพี่เลี้ยงด้านการเป็นผู้ให้คำปรึกษาเป็นการทำหน้าที่ด้านจิตสังคม

ผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้รับการดูแล พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนหลังการทดลองแตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของกนิษฐา เข้าวัดพัฒนกุล²⁶ เรื่องการพัฒนากระบวนการดูแลให้

คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาการสอนคณิตศาสตร์ พบว่า คณะแผนกเกี่ยวกับการทำแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับผลการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของเดวีและคณะ²⁷ พบว่า ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการวิจัยหลังจากการเข้าร่วมโครงการนิสิตพี่เลี้ยง และผู้เรียนมีทัศนคติในทางบวกต่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และผลงานวิจัยในชั้นเรียนพบว่า อาจารย์ผู้รับการดูแลผลงานวิจัยในชั้นเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Paul²⁸ ศึกษาบทบาทของระบบพี่เลี้ยงในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์อาชีวบำบัด พบว่าระบบพี่เลี้ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ใหม่แผนกอาชีวบำบัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ / กลยุทธ์ และประกาศเป็นนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสนับสนุนให้อาจารย์มีการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. สนับสนุนการนำระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล ไปใช้ภายในองค์กร มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมของระบบพี่เลี้ยง และควรมีการพัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะของการเป็นพี่เลี้ยงเพิ่มมากขึ้นโดยระบุไว้ในแผนปฏิบัติการของงานพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ด้านการสอนแนะ การนิเทศแบบคลินิก การให้คำปรึกษาและทักษะต่างๆ ได้แก่ การฟัง การสะท้อนคิด

การติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และการให้ข้อมูลป้อนกลับแบบสร้างสรรค์

3. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียน มีงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ ต่อเนื่อง และการเบิกจ่าย งบประมาณที่มีความคล่องตัว

4. สนับสนุนด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ตำรา สื่อ เทคโนโลยี ที่พอเพียงและทันสมัย จัดเวทีให้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนภายในองค์กร เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการวิจัย ส่งเสริมวัฒนธรรมการวิจัย และเพิ่มแรงจูงใจให้อาจารย์ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน เช่น การพูดคุยยอชมเชย การให้รางวัล การนำไปกำหนดเป็นเกณฑ์พิจารณาอาจารย์ดีเด่นด้านการเรียนการสอน และการมอบเกียรติบัตร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษา และทดลองใช้ระบบพี่เลี้ยงที่พัฒนาขึ้นในสถาบันการศึกษาอื่นที่ไม่ใช่วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ที่มีบริบท และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน จะช่วยให้สามารถสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบพี่เลี้ยงของอาจารย์ที่สามารถนำไปอ้างอิงในกลุ่มทั่วไปได้
2. การประเมินประสิทธิผลของระบบพี่เลี้ยง ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ควรมีการประเมินความรู้เป็นระยะๆ ทั้งนี้เพื่อให้อาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยงทราบจุดบกพร่องของผู้รับการดูแล และได้พัฒนาอาจารย์ผู้รับการดูแลได้ตรงจุด
3. ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นของพี่เลี้ยง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและส่งเสริมสมรรถนะของพี่เลี้ยงในการพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. 2544.
2. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2553. กรุงเทพมหานคร : หจก.ภาพพิมพ์, 2550.
3. Boyer, E. L. Scholarship Reconsidered: Priorities of the Professoriate. Princeton, N.J.: Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching, 1990.
4. เยาวลักษณ์ มหาสิจริวัฒน์และปณณชัชวรัตน์. กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมคุณภาพการศึกษาของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 2550; 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) : 126-138.
5. สุวิมล ว่องวาณิช. การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.
6. ปิยะทิพย์ บุญหนัก. ปัญหาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสังคมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนสังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.
7. สุกัญญา โฉววิไลกุล. การวิเคราะห์ระบบเพื่อการบริหารสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
8. วนิดา ชูวงษ์. สู่บ้านใหม่. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2540.
9. Werner, J. N., and DeSimone, R. L. Human Resource Development. The United States of America: Thomsom South-Western, 2006 : 388.
10. Grimmett, P. P. Clinical supervision and teacher thought process. Canadian Journal of Education, 1981; 6(4) : 23-39.
11. สุพรรณสินีโพธิ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถภาพการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
12. รัตติกรณ์ จงวิศาล. มนุษย์สัมพันธ์ : พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550.
13. พงษ์พัชรินทร์ พุฒวันนะ. กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
14. เสาวลักษณ์ นามจันดี. ปัญหาและความต้องการเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.
15. ศักดิ์ดา อุปณาไต้ . การศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา เขตพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลุ่มน้ำพอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
16. จรรยา แก้วใจบุญ. ปัจจัยที่จูงใจให้อาจารย์วิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เขตภาคเหนือทำวิจัย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ศึกษาสาสตร์ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2541.

17. ศุภิสรา สุวรรณชาติ, จิตสตา ศรีหาเวชและ
อภิญญา เพียรพิจารณ์. ปัญหาอุปสรรคการ
ทำวิจัยของอาจารย์ประจำ วิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนี กรุงเทพ. บทความอำนวยการ
วิจัย. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนี กรุงเทพ.
18. จินดารัตน์ ทาริน. ปัญหาในการทำวิจัยใน
ชั้นเรียนของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนสังกัด
เทศบาลนครลำปาง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต (การสอนสังคมศึกษา)
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.
19. บุญยาพร นิยมพลอย. ผลของการทำวิจัยใน
ชั้นเรียนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ
ครูระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
20. Cross, K. P. Classroom research :
implementing the scholarship of teaching.
American Journal of Pharmaceutical
Education. 1996; 60.
21. Mettetal, G. 2010. Improving teaching
through classroom action research.
[Online]. Available from : [http://academic.udayton.edu/FacDev/Newsletters/Essays for Teaching Excellence/POD vol14/tevol14n7.html](http://academic.udayton.edu/FacDev/Newsletters/Essays%20for%20Teaching%20Excellence/POD%20vol14/tevol14n7.html) [2011, February 22]
22. วีรพล ฉลาดแย้ม. การวิจัยในชั้นเรียนของครู
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
23. พงศธร จิระวุฒินันท์. ปัญหาการทำวิจัย
ในชั้นเรียนของครูผู้สอนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น.
รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขอนแก่น,
2548.
24. Kram, K. E. Phase of the mentor
relationship. Academy of Management
Journal. 1983; 26(4): 608-625.
25. อรรวรรณ เหมือนสุดใจ. การนิเทศการสอน
แบบเพื่อนนิเทศเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพ
การวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูภาษาอังกฤษ
ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร
และการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
มหาวิทยาลัย ศิลปากร, 2545.
26. กนิษฐา เชาววัฒนกุล. การพัฒนารูปแบบ
การดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริม
สมรรถนะการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขา
การสอนคณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
27. Devi , V., Abraham, RR., Adiga, A.,
Ramnarayan, K., and Kamath, A .
Fostering research skills in undergraduate
medical students through Mentored
Student Project : example from an
Indian medical school. Kathmandu
University Medical Journal. 2010; 8(3)
: 294-298.
28. Paul, S., Stein, F., Ottenbacher, K., and
Liu, Y. The role of mentoring on research
productivity Among Occupational
therapy. Occupational Therapy
International. 2002; 9(1): 24-40.